

T.C
ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

HEM203 PATOLOJİ DERSİ BİLGİ KİTAPÇIĞI

SAMSUN

İÇİNDEKİLER

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI VE DEĞERLERİ	3-4
2. PATOLOJİ DERSİ	
2.1. Dersin Tanımı ve Amacı.....	4
2.2. Eğitim Modeli.....	5
2.3. Dersin Genel Hedefleri.....	5
2.4. Dersin Programdaki Yeri.....	5
2.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri.....	5
2.6. Dersin Değerlendirmesi.....	5
3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ.....	5-7
4.DERS KONUSU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ.....	9-13
5. DERSİN KAYNAK ve KANIT LİSTESİ.....	14

T.C.

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ

1. ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ
HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ MİSYON, VİZYON, AMAÇLARI, PROGRAM ÇIKTILARI
VE DEĞERLERİ

Misyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlık ve hastalık deneyimini insancıl bir şekilde yönetebilen, değişen sağlık ortamında küresel toplumun ihtiyaçlarına kanıta dayalı uygulama ile cevap veren, mesleğine bağlı, duyarlı ve dinamik hemşire liderler yetiştirmektir.

Vizyonumuz; Birey, aile ve toplumun sağlığını geliştirmek üzere ulusal ve uluslararası düzeyde hemşirelik disiplinine yön verecek yenilikçi ve profesyonel hemşireler yetiştiren lider bir bölüm olmaktır.

Hemşirelik Bölümü Amaçları;

1. Mezunlarımız ulusal/ uluslararası sağlığı ilgilendiren kuruluşlarda ya da akademik alandaistihdam edilir.
2. Mezunlarımız hemşirelik uygulamalarında sürekli yenilenme ve gelişme bilinciyle akademikve kişisel gelişimine devam eder.
3. Mezunlarımız ulusal ve uluslararası hemşirelik etik ve uygulama standartlarına uygunbütüncül ve insancıl bakım verir.

Hemşirelik Bölümü Program Çıktıları;

1. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak hemşirelik eğitim, uygulama, araştırma ve/veya yönetiminde kullanır.
2. Sağlığın geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma güvenli, yetkin, şefkatli, etik, bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.
3. Bireyselleştirilmiş, güvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.
4. Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve iş birliği becerilerini kullanır.
5. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
6. Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.

7. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.

8. En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır.

9. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.

Değerlerimiz;

Hemşirelik bölümü olarak kaliteli sağlık bakım hizmetlerine erişimin bir ayrıcalık değil sosyal bir hak olduğuna inanıyor ve bunu en temel değer olarak kabul ediyoruz. Bunun yanı sıra Atatürk ilke ve inkılaplarını ve aşağıdaki değerleri Temel Değerlerimiz olarak sunuyoruz:

1. **Bakım:** Bakım hemşirelik uygulamasının özüdür. Bireyin eşsizliği temelinde insanlara merhametli, vicdanlı, bütüncül, şeffaf, alturistik ve katılımcı bir yaklaşımla bakım vermeye kararlıyız.
2. **Duyarlılık:** Kültür, çevre, birey, toplum, toplumsal cinsiyet eşitliği ve hakkaniyet temelinde insanların bakım çağrılarını duymaya, etik ve saygınlık standartlarına dayalı olarak bu çağrıya yanıt vermeye kararlıyız.
3. **Etik:** Hemşirelik eğitimi, uygulaması ve araştırmasında evrensel ve bilimsel etiğe uygun, insana ve değerlerine saygılı, adil, dürüst ve hakkaniyetli olmaya kararlıyız.
4. **Profesyonellik:** Sosyal adalet ve eşitliğin sağlık hizmetlerine entegrasyonuna, düşünce özgürlüğüne, örgütlenme bilincine dayanan, özgüvenli, iletişim becerileri gelişmiş lider, entelektüel hemşireler olmaya kararlıyız.
5. **Bilimsellik/Yenilikçilik:** Bir uygulama mesleği ve bir akademik disiplin olarak hemşirelikte, kanıta dayalı bakımı uygulamak için yeni bilgileri keşfetmeye, yaymaya ve hemşirelik bilimini geliştirmeye kararlıyız.
6. **Katılımcılık/paydaş odaklılık:** Hemşirelik öğrencilerinin tüm potansiyellerini geliştirmek üzere katılımcı, etkileşimli eğitim ve öğretim anlayışını geliştirmeye ve sürdürmeye kararlıyız.

Eğitim Programı Modeli: Hemşirelik Bölümü Eğitim Programında Klasik Eğitim Modeli kullanılmaktadır.

2. PATOLOJİ DERSİ

2.1. Dersin Tanımı ve Amacı

Patoloji dersinde, öğrencilerimizin Patoloji bilimi ile ilgili temel bilgileri edinmeleri, patoloji laboratuvarının teknik özellikleri ve faaliyetleri hakkında bilgi sahibi olmaları, genel

patoloji kavramlarını, hastalıkların etiyolojisini ve gelişme mekanizmasını öğrenmeleri ve patolojinin kullandığı yöntemler hakkında bilgi sahibi olmaları amaçlanmaktadır.

2.2. Eğitim Programı Modeli

Bu dönem ders yüz yüze eğitim modeline göre verilecektir.

2.3.Dersin Genel Hedefleri

Bu derste öğrencilerin;

- Patolojinin tanımı ve bölümlerini bilmesi,
- Patolojinin temel kavramlarını bilmesi,
- Patolojinin ne olduğunu, kullanılan tanı yöntemlerini ve patoloji laboratuvarının işlevini bilmesi,
- Zedelenmeye karşı hücrenin verdiği uyum yanıtlarını, hücre zedelenmesinin nedenleri ve oluş mekanizmaları, hücre ölümü ve nekroz, hücre yaşlanma sonucunda oluşan fizyopatolojik değişimleri bilmesi,
- İnflamasyonun genel özellikleri, morfolojik bulguları, sistemik etkileri, immün sistemin normal ve patolojik süreçlerdeki işleyişini bilmesi,
- Hastalığın tanımı ,hastalıkların ana gruplarını bunların temel oluş mekanizmalarını genel hatları ile bilmesi,
- Karsinogenezin aşamaları, tümörün isimlendirilmesi, malign ve benign tümörlerin özellikleri, kanser oluşuna neden olan faktörler, kanser yayılım aşamaları ve tümörlerin derecelendirilmesi ve evrelendirilmesini bilmesi hedeflenmektedir.

2.4. Dersin Programdaki Yeri

Bu ders, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü ikinci sınıf müfredatında güz döneminde verilen zorunlu derstir. Haftada 2 saatlik kredisi olup AKTS 2’dir.

2.5. Dersin Öğretim Yöntem ve Teknikleri

Patoloji dersi teorik bir ders olması sebebiyle anlatılan konular şekil, tablo veya görüntülerle açıklanmaya çalışılmaktadır. Örnekler verilerek konuların anlaşılması için gayret gösterilmektedir. Ders power point sunumları üzerinde açıklamalar yapılarak anlatılmakta, konularla ilgili öğrencilere sorular sorularak onların da ders işleyişine dahil olması sağlanmaktadır. Konu aralarında öğrencilerden gelen sorulara ve varsa katkılara fırsat verilmektedir

2.6. Dersin Değerlendirmesi

Dersin % 70' ine devam zorunluluğu vardır. Devam etmeyen öğrenci final sınavına alınmaz. Dersin değeriendirilmesi en az bir ara sınav (%40), bir final sınav notu (%60) ile yapılır.

3. HAFTALIK DERS İÇERİĞİ

TARİH	KONU	ÖN HAZIRLIK
1.Hafta	Dersin tanıtımı ve tanışma	
2.Hafta	Patolojini Tarihi ve Bölümleri	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji -Temel Patoloji, Prof. Dr. Gamze Mocan Kuzey, Güneş kitapevi
3.Hafta	Patoloji Laboratuvarının İşleyişi ve Yapılan Rutin İşlemler	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji -Temel Patoloji, Prof. Dr. Gamze Mocan Kuzey, Güneş kitapevi
4.Hafta	Hücre Zedelenmesi, Adaptasyonu ve Ölümü - 1	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji -Temel Patoloji, Prof. Dr. Gamze Mocan Kuzey, Güneş kitapevi
5.Hafta	Hücre Zedelenmesi, Adaptasyonu ve Ölümü-2	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji Temel Patoloji, Prof. Dr. Gamze Mocan Kuzey, Güneş kitapevi

6. Hafta	İnflamasyon-1	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji -Temel Patoloji, Prof. Dr. Gamze Mocan Kuzey, Güneş kitapevi
7.Hafta	İnflamasyon-2	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji -Temel Patoloji, Prof. Dr. Gamze Mocan Kuzey, Güneş kitapevi
8. Hafta	Onarım	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji
9. Hafta	ARA SINAV	
10. Hafta	Etiyoloji	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji
11. Hafta	Neoplazi-1	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji
12.Hafta	Neoplazi-2 Kanser ve Moleküler Temeli, kanser tedavi yöntemleri	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji

13. Hafta	Bağışıklık sistemi hastalıkları	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji
14.Hafta	Çocukluk çağı hastalıkları	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji
15. Hafta	Vücut sıvıları ve kan dolaşımını ilgilendiren hastalıklar	-Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi -T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji
16. Hafta	FİNAL SINAVI	

4. DERS KONUSU İÇERİĞİNİN BÖLÜMÜN PROGRAM ÇIKTILARI, DERSİN ÖĞRENME ÇIKTILARI, HASTA GÜVENLİĞİ, SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA HEDEFLERİ, SAĞLIĞIN SOSYAL BELİRLEYİCİLERİ İLE İLİŞKİSİ

Sağlığın Sosyal Becerileri

1. Bireysel özellikler (yaş ve cinsiyet)
2. Sosyoekonomik belirleyiciler (İşsizlik, çalışma koşulları, yoksulluk ve sosyal dışlanma)
3. Çevresel belirleyiciler (konut, sosyal çevre ve temiz gıda-su)
4. Yaşam tarzı ile belirleyiciler (Fiziksel aktivite, madde bağımlılığı ve cinsel tercihler)
5. Ulaşım ve sosyal hizmetler (ulaşım, sosyal hizmetler, eğitim)

Hasta Güvenliği Hedefleri

1. Basınç yaralarının önlenmesi
2. Bilgi güvenliği
3. Güvenli cerrahi
4. Güvenli doğum
5. Güvenli hasta devri
6. Hatalardan öğrenme
7. Hasta ve hasta yakını katılımı
8. Hastaların doğru tanımlanması
9. Hasta düşmelerinin önlenmesi
10. Hastaların güvenli transferi
11. Hasta bakımında güvenli hava yolu yönetimi
12. İlaç güvenliği
13. Kan güvenliği ve yönetimi
14. Kardiyak arrest yönetimi
15. Malzeme ve cihaz güvenliği
16. Nazogastrik tüp ve hasta güvenliği
17. Yaşlı hastalarda deliriumla mücadele
18. Yenidoğanda uygun oksijen tedavisi
19. Sağlık hizmet ilişkili enfeksiyonlarla mücadele
20. Radyasyon güvenliği
21. Teşhiste hasta güvenliği
22. Tesis güvenliği
23. Hastane ilişkili venöz tromboembolilerin önlenmesi

Dersin öğrenme çıktıları

1. Patolojinin tanımı ve bölümlerini bilmesi,
2. Patolojinin temel kavramlarını bilmesi,
3. Patolojinin ne olduğunu, kullanılan tanı yöntemlerini ve patoloji laboratuvarının işlevini bilmesi,
4. Zedelenmeye karşı hücrenin verdiği uyum yanıtlarını, hücre zedelenmesinin nedenleri ve oluş mekanizmaları, hücre ölümü ve nekroz, hücre yaşlanma sonucunda oluşan fizyopatolojik değişimleri bilmesi,
5. İnflamasyonun genel özellikleri, morfolojik bulguları, sistemik etkileri,

Program çıktıları

1. Sağlık politikaları, düzenlemeleri ve mevzuatla ilgili olarak hemşirelik rollerine ilişkin temel bir anlayış ve tutum geliştirir.
2. Hemşirelik ve diğer disiplinlerdeki kanıta dayalı kuramsal bilgiye ulaşarak
3. Araştırma temelli ve kanıta dayalı çalışmalar ile hemşirelik disiplininin gelişimine bireysel katkı sağlar.
4. Güvenli ve kaliteli hemşirelik uygulamalarını destekleyen yenilikçi bilişim ve/veya bakım teknolojilerini kullanır.

<p><i>immün sistemin normal ve patolojik süreçlerdeki işleyişini bilmesi,</i> <i>6.Hastalığın tanımı ,hastalıkların ana gruplarını bunların temel oluş mekanizmalarını genel hatları ile bilmesi,</i> <i>7.Karsinogenezin aşamaları, tümörün isimlendirilmesi, malign ve benign tümörlerin özellikleri, kanser oluşuna neden olan faktörler, kanser yayılım aşamaları ve tümörlerin derecelendirilmesi ve evrelendirilmesini bilmesi hedeflenmektedir.</i></p>	<p><i>5 Kişisel ve mesleki gelişiminin bir parçası ve gereği olarak, yaşam boyu öğrenme, yaratıcılık ve eleştirel düşünmeyi benimser ve sürdürür.</i></p> <p><i>6 En az bir yabancı dili kullanarak hemşirelik ve sağlık alanındaki gelişmeleri izler ve paylaşır.</i></p> <p><i>7 Hemşirelik eğitim, yönetim, uygulama ve/veya araştırmasında, disiplin içi/disiplinler arası etkili iletişim ve işbirliği becerilerini kullanır.</i></p> <p><i>8 Sağlık geliştirilmesi, sürdürülmesi ve iyileştirilmesi amacıyla bireylere, ailelere, gruplara ve topluma güvenli, yetkin, şefkatli, etik, bütüncül, çevreye ve kültüre duyarlı hemşirelik bakımı sağlar.</i></p> <p><i>9 Bireyselleştirilmiş, güvenli, kaliteli hemşirelik bakımına liderlik eder.</i></p>
--	---

Konu	Dersin Öğrenme Çıktısı	Hedef Beceri/Öğrenci Etkinliği	Program Çıktısı (PÇ)	Öğretim Yöntemi (Bilişsel, Duyuşsal, Psikomotor)	Değerlendirme Yöntemi ve Değerlendirme Aracı	Hasta Güvenliği (Hangi hedefse sayısı yazılmalı)	Sağlığın Sosyal Belirleyicileri (Hangi hedefse sayısı yazılmalı)	Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri (Hangi hedefse sayısı yazılmalı)
Patoloji Tarihi ve Bölümleri	1,2	<i>Bilişsel: Patolojinin tanımı ve bölümlerini ve Patolojinin temel kavramlarını bilme</i>	2,3,5	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,6	3,4	
Patoloji Laboratuvarının İşleyişi ve Yapılan Rutin İşlemler	3	<i>Patolojinin ne olduğunu, kullanılan tanı yöntemlerini ve patoloji laboratuvarının işlevini bilme</i>	2,3,5	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,6	3,4	

Hücre Zedelenmesi, Adaptasyonu ve Ölümü	4	Bilişsel: Zedelenmeye karşı hücrenin verdiği uyum yanıtlarını, hücre zedelenmesinin nedenleri ve oluş mekanizmaları, hücre ölümü ve nekroz, hücre yaşlanma sonucunda oluşan fizyopatolojik değişimleri bilme	2,3,5	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,6	3,4	
İnflamasyon	5	Bilişsel: İnflamasyonun genel özellikleri, morfolojik bulguları, sistemik etkileri, immün sistemin normal ve patolojik süreçlerdeki işleyişini bilm	2,3,5	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,6	3,4	
Doku onarımı	6	Bilişsel: Hastalığın tanımı , hastalıkların ana gruplarını bunların temel oluş mekanizmalarını genel hatları ile bilme	2,3,5	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,6	3,4	
Neoplazi	7	Bilişsel: Karsinogenezin aşamaları, tümörün isimlendirilmesi, malign ve benign	2,3,5	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,6	3,4	

		<i>tümörlerin özellikleri, kanser oluşuna neden olan faktörler, kanser yayılım aşamaları ve tümörlerin derecelendirilmesi ve evrelendirilmesini bilme</i>						
Kanser ve Moleküler Temeli, kanser tedavi yöntemleri	7	Bilişsel: <i>Karsinogenezin aşamaları, tümörün isimlendirilmesi, malign ve benign tümörlerin özellikleri, kanser oluşuna neden olan faktörler, kanser yayılım aşamaları ve tümörlerin derecelendirilmesi ve evrelendirilmesini bilme</i>	2,3,5	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,6	3,4	
Bağışıklık sistemi hastalıkları	2,6	Bilişsel: <i>Patolojinin temel kavramlarını bilme ve Hastalığın tanımı hastalıkların ana gruplarını bunların temel oluş mekanizmalarını genel hatları ile bilme</i>	2,3,5	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,6	3,4	

Çocukluk çağı hastalıkları	2,6	Bilişsel: <i>Patolojinin temel kavramlarını bilme ve Hastalığın tanımı hastalıkların ana gruplarını bunların temel oluş mekanizmalarını genel hatları ile bilme</i>	2,3,5	Sunum	Çoktan Seçmeli Sınav	2,6	3,4	
----------------------------	-----	--	--------------	-------	----------------------	-----	-----	--

5. DERS KAYNAK LİSTESİ VE KANITLAR

- 1) Hastalıkların Patolojik Temeli, Robbins ve Cotran, Nobel kitapevi
- 2) T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları Patoloji
- 3) Temel Patoloji, Prof. Dr. Gamze Mocan Kuzey, Güneş kitapevi
- 4) Patoloji Modern Olgu sunumları, Hovard Reisner, Çeviri Editörü: Sema ARICI, İstanbul Tıp Kitapevi
- 5) Patoloji, Arthur S. Schneider, Philip A. Szanto, İstanbul Tıp Kitapevi